

Asia: VN/18125/2025

Ehdotus hallituksen esitykseksi taiteen perusopetuksesta annetun lainsäädännön uudistamiseksi

1 § Taiteen perusopetuksen tarkoitus ja tavoitteet

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti:

Pykälän uusi muotoilu tuo nykyistä vahvemmin esiin koulutusmuodon merkitystä osana kasvatuksellista ja yhteiskunnallista tehtävää. Taiteen perusopetuksen tehtäväksi määritellään oppijan kasvun ja kehityksen tukeminen taiteen keinoin, ei pelkästään ammatillisiin opintoihin valmistautuminen.

3 § Opetussuunnitelma, oppimäärän mitoitus ja laajuus

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti

Kannatamme siirtymistä yhteen oppimäärään, sillä se selkeyttää taiteen perusopetuksen rakennetta ja vahvistaa sen profiilia osana koulutusjärjestelmää. Nykyisten kahden oppimäärän (yleinen ja laaja) yhdistäminen poistaa tarpeettoman erottelun, yhdenmukaistaa opetuksen tavoitteet ja rakenteet.

Opetushallituksen määäämät opetussuunnitelmien perusteet ovat uudistuksessa nyt hyvin keskeisessä asemassa. Niiden tehtävänä on tarkemmin määrittää mm opintojen rakenteesta, mahdollisista moduuleista, opetuksen tavoitteista, sisällöistä ja todistuksista. On perusteltua, että jatkossa oppimäärä on yhtenäinen ja mahdolliset pienemmät laajuudet toteutetaan sen sisällä. Valtakunnalliset perusteet uudelle yhdelle oppimäärälle rakentavat perustan sille, miten paikalliset opetussuunnitelmat laaditaan sekä sille, miten ja millaisia yhteistyökuvioita eri opetuksen järjestäjien kesken voidaan paikallisesti tai alueellisesti alkaa toteuttaa.

Yhden oppimäärän sisällä arviointi, todistukset ja opetussuunnitelmatyö helpottavat taiteen perusopetuksen hallinnointia. Yhdenmukainen pedagoginen kehittäminen tukee opetuksen laatua. Yksi oppimäärä mahdollistaa joustavat ja yksilölliset opintopolut, kunhan rakenteet tukevat tätä. Myös liikkumavara opetuksen tarjonnan kohderyhmissä varhaisiästä lähtien lisää oppilaitoksessa joustavuutta opetuksen järjestämisessä.

Opintopisteisiin siirtyminen yhdenmukaistaa opetuksen laajuuden käsitteen. Opintopiste on selkeä ja yhteismitallinen, toisin kuin aiempi laskennallisuus, joka aiheutti kentällä tulkintaeroja ja vaikeutti opetuksen laajuuden seurattavuutta.

4 § Kunta koulutuksen järjestäjänä

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti:

-

5 § Koulutuksen järjestämisluvan saanut koulutuksen järjestäjä

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti:

-

7 § Koulutuksen järjestämislupa

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti:

-

8 § Koulutuksen järjestämisluvan muuttaminen ja peruuttaminen

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti:

-

9 § Koulutuksen järjestäminen ja muu toiminta

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti:

Tilastoinnin ohjeiden tulee olla yksiselitteisiä, jotta oppilaitokset voivat luotettavasti ilmoittaa, mitkä opetustunnit kuuluvat taiteen perusopetukseen ja mitkä muuhun toimintaan. Tämä on olennaista, koska muu toiminta ei kuulu laskennallisen tuntiperusteisen valtionosuuden piiriin.

10 § Yhteistyö

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti:

Yhteistyötä tehdään taiteen perusopetuksen oppilaitoksissa jo monipuolisesti eri toimijoiden kanssa, ja hyviä käytänteitä on kehitetty. Taiteen perusopetuksen oppilaitokset osallistuvat aktiivisesti paikallisen kulttuuritoiminnan tuottamiseen yhteistyössä eri sidosryhmien kanssa. Yhteistyö tarkoittaa käytännössä esimerkiksi yhteisiä tiloja tai henkilöstön jakamista, mutta sen joustavampi toteutus vaatii muutoksia mm työehtosopimuksiin.

Lakipykälä mahdollistaa ottamaan huomioon realistisesti paikalliset olosuhteet, Uudistuksen myötä toivotaan yhteistyön kehittyvän edelleen paikallisesti, alueellisesti ja valtakunnallisesti, ja uusi 11 § tukee tätä tarjoamalla vastuutehtäviä yhteistyön rakentamiseen. Uudet opetussuunnitelmien perusteet ovat keskeisessä osassa taiteidenvälisessä yhteistyössä.

11 § Vastuutehtävä

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti:

Kannatamme lakiehdotuksen 11 §:n mukaista vastuutehtävän käyttöönottoa taiteen perusopetuksessa. Vastuutehtävä mahdollistaa alueellisen ja valtakunnallisen kehittämistyön, joka tukee koulutusmuodon laatua, saavutettavuutta ja vaikuttavuutta.

Vastuutehtävän sisällön ja tavoitteiden tulee olla selkeästi määriteltyjä, ja sen toteutumista tulee seurata ja arvioida säännöllisesti. Tehtävän tulee palvella koko kenttää yhdenvertaisesti ja edistää taiteen perusopetuksen kehittämistä valtakunnallisesti.

12 § Valtion rahoitus

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti:

Esityksessä todetaan, että valtio tukisi taiteen perusopetusta järjestäviä kuntia jatkossakin kunnan asukasmäärän mukaan osana peruspalveluiden valtionosuutta, sillä tarjoamalla taiteen perusopetusta asukkailleen, kunnat toteuttavat kuntien kulttuuritoiminnasta annetussa laissa kuvattua tehtäväänsä tarjota kulttuurin ja taiteen alojen tavoitteellista taidekasvatusta.

Peruspalveluiden valtionosuuden lisäksi, kuten nytkin, kunta voisi saada oikeuden taiteen perusopetuksen laskennalliseen valtionosuuteen opetustuntien määrän mukaan.

Kannatamme lakiesityksen mukaista mallia, jossa taiteen perusopetuksen tuntiperusteisen valtionosuuden määräytymisessä otetaan opetustuntien lisäksi huomioon oppilasmäärä, oppimäärän suorittaneiden määrä sekä koulutuksen alueellinen saatavuus. Tämä monipuolistaa rahoituksen perusteita ja tukee taiteen perusopetuksen saavutettavuutta.

Uudistus korjaa nykyisen mallin puutteita, jossa rahoitus perustuu pelkästään opetustunteihin eikä tunnista ryhmäopetuksen erityispiirteitä. Samalla alueellisen saatavuuden huomioiminen turvaa opetuksen jatkuvuutta myös alueilla, joissa oppilasmäärät ovat laskussa. Pidämme tärkeänä, että rahoitusmalli säilyy vakaana ja ennustettavana. On myös tärkeää, että mallin vaikutuksia tarkastellaan oppilaitosten oppilasmääräkehityksen perusteella ja tarvittaessa säädetään mallia.

Uudistus vaikuttaa opetustuntien, oppilasmäärien (1500 tuntiin sisältyvät) ja todistusten saajien raportointiin. Nämä käsitteet tulee ohjeistaa selkeästi ja tarkasti, jotta tiedon ilmoittaminen on yksiselitteistä ja relevanttia.

Erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden määrän kasvu, kielelliset haasteet ja muut erityistekijät edellyttävät pienempiä ryhmäkokoja laadukkaamman opetuksen takaamiseksi. Tämä lisää vahvistettujen

tuntien tarvetta. Laatu voidaan tukea myös pedagogisin keinoin – mutta ne vaativat resursseja. Taiteen perusopetuksen koulutusjärjestelmässä tulisi entistä paremmin pystyä huomiomaan ryhmäopetuksessa myös erityistä tukea vaativat lapset.

Valtion talousarviossa tulee varata riittävät määrärahat, jotta myös uudet toimijat voivat päästä rahoituksen piiriin ja nykyiset toimijat voivat tarjota opetusta ajantasaisten vahvistettujen tuntimäärien mukaisesti. Määrärahalisäys on edellytys sille, että lakiuudistuksen tavoite taiteen perusopetuksen saavutettavuuden, saatavuuden ja laadun lisäämiseksi voisi toteutua.

13 § Henkilöstö

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti:

-

14 § Oppilaaksi ottaminen

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti:

-

15 § Oppilailta perittävät maksut

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti:

-

16 § Oppilaan osaamisen arviointi ja todistus

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti:

-

18 § Tietojensaanti- ja ilmoitusoikeus

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti:

-

19 § Koulutuksen arviointi

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti:

-

Siirtymäsäännökset (lakiesityksen 22-24 §:t)

Valitse sopivin

Kannatan

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

-

2. Esityksen sisältämä uusi valtionrahoitusmalli. Mitä mieltä olette työryhmän esityksestä:

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti:

Opetuksen järjestäjän näkökulmasta rahoitusuudistuksen osalta toivotaan, että nykyinen rahoituspohja pysyy vähintäänkin samana tai kasvaa, jotta opetuksen järjestämistä nykylaajuudessa voidaan jatkaa.

Korostamme, että rahoituksen keskittäminen kasvukeskuksiin ei saa vaarantaa pienempien paikkakuntien mahdollisuuksia tarjota taiteen perusopetusta. Siksi pidämme erittäin tärkeänä, että valtionosuusmallissa huomioidaan myös alueellinen saatavuus, jotta opetusta voidaan turvata myös alueilla, joilla oppilasmäärät voivat laskea.

Taiteen perusopetuksen tuntiperusteisen valtionosuuden rajoitteen (1500) ei tulisi rajata ulkopuolelle pitkiä opinpolkuja, joissa opetus alkaa jo varhaisiässä ja joissa tähdätään koko oppimäärän suorittamiseen jatko-opintoja ajatellen.

20 § Taiteen perusopetuksen opettajan kelpoisuus

Valitse sopivin

Kannatan muutettuna

Muutosehdotus tai muu kommentti:

Emme katso tarvetta madaltaa nykyisiä kelpoisuusvaatimuksia. Kelpoisuusvaatimukset 1–4 tarjoavat riittävän monipuoliset reitit muodollisen kelpoisuuden saavuttamiseen. Kohdat 1–4 toimivat kelpoisuusvaatimuksina myös paremmin niissä tilanteissa, jos henkilöstöä olisi tarve kohdentaa useamman oppilaitoksen käyttöön.

4. Ehdotus asetukseksi taiteen perusopetuksesta. Mitä mieltä olette työryhmän ehdotuksesta:

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti:

-

Muut kommentit ja huomiot:

Pyydämme, että kommentti aloitetaan viittaamalla työryhmän ehdotuksen lukuun, alakohtaan, kappaleeseen tai pykälään. Jos kommentti ei koske mitään tiettyä esityksen kohtaa, pyydämme, että kommentti aloitetaan sanoilla "Yleinen kommentti"

Yleinen kommentti

Valkeakosken kaupunki kiittää mahdollisuudesta lausua esityksestä.

Kivioja Johanna
Valkeakosken kaupungin koulutus- ja hyvinvointikeskus